

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Att.: Avd.dir. Lene Lyngby

DERES REF./DATO

VAR REF.

STED/DATO

Oslo, 14.01.2008

POSTADRESSE

Statkraft AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo

BESØKSADRESSE

Lilleakerveien 6
0283 Oslo

SENTRALBORD

24 06 70 00

TELEFAKS

24 06 70 01

INTERNETT

www.statkraft.no

E-POST

post@statkraft.com

ORG. NR. NO-987 059 699

Høring om nasjonal allokeringsplan (NAP)

Det vises til departementets forslag til nasjonal allokeringsplan for Kyotoprotokollens forpliktelsesperiode 2008-2012 med frist 14. januar 2008. Det vises videre til Statkrafts høringsuttalelse vedrørende "Utkast til endringer av lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser" av 16. april 2007. Vi vil i det følgende knytte kommentarer til noen aspekter ved allokeringsplanen:

Kvotetildeling fra kvoteresserven

I høringsuttalelsen til lovforslaget fremførte Statkraft at tildelingen av vederlagsfrie kvoter til gasskraftverk i Norge må ligge på et konkurransedyktig nivå i forhold til tilsvarende kraftanlegg i Nordvest-Europa (de land hvor vi kan eksportere gass og samtidig utveksle kraft) for å likestille investeringer i Norge med øvrige EØS-land. Statkraft er av den oppfatning at nivået på vederlagsfrie kvoter som foreslås for gasskraftverk i Norge er på nivå med det som gjelder for konkurrerende anlegg innen EU/EØS-området. Dette bekreftes også av de erfaringer Statkraft har fra det tyske markedet, der Statkraft eier to gasskraftverk.

Statkraft støtter forslaget om at kvoteresserven er teknologinøytral, slik at kvoter tildeles i forhold til tonn CO₂/GWh elektrisk kraft og varme uavhengig av valg av brensel.

Langsiktighet og forutsigbarhet

I allokeringsplanen foreslås at den årlige utdelingen kan avvike fra tildelingen under visse forutsetninger, deriblant dersom "...the scope of the project deviates significantly from the assumptions upon which the allocation decision is based...". Det fremgår ikke hvordan dette skal forstås. Statkraft vil i denne sammenheng fremheve, at det er av stor betydning for beslutninger vedrørende løpende produksjon at tildelingskriteriene ligger fast for hele forpliktelsesperioden. Usikkerheten for aktørene økes betydelig dersom den årlige kvoteutdelingen kan endres i løpet av forpliktelsesperioden på bakgrunn av virksomhetens omfang. Målsettingen med et kvotesystem er å redusere utslippene bl.a. ved at aktører sammenligner kvotenes markedsverdi mot sine egne reduksjonskostnader og tilpasser sine virksomhetens omfang deretter. Etter vår oppfatning støttes dette også av Kommisjonens avgjørelser¹ vedrørende ex-post justeringer i første tildelingsperiode, samt

¹ MEMO/06/452, 29. november 2006, side 6

argumentasjonen i EU-domstolens dom datert 7. november 2007². Kommisjonen har videre i en meddelelse til Rådet og Europaparlamentet³ argumentert for at ex-post justeringer i tildelingen heller ikke skal være tillatt i den andre perioden (2008-2012). Kommisjonen fremholder at ex-post justeringer står i motsetning til selve konseptet i et "cap-and-trade" system, og at den ikke ser administrative eller andre grunner for slike justeringer.

Når det gjelder kvoterreserven for kraftverk som skal basere seg på rensing og høyeffektive kraftvarmeverk med konsesjon kan eventuelle forskjeller mellom tildelingen og den årlige utdelingen av kvoter øke usikkerheten for investeringer i slike verk som kan benytte seg av den avsatte kvoterreserven.

Fangst og lagring av CO₂ som del av kvotesystemet

Statkraft er positiv til at Regjeringen vil vurdere å inkludere anlegg for fangst og lagring av CO₂ i kvotesystemet. I vår høringsuttalelse vedrørende "Utkast til endringer av lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser" viste vi til at CO₂-håndtering er utfordrende både teknisk og kommersielt. Målet med utvikling av teknologi for CO₂-håndtering må på lengre sikt være å få redusert kostnadene til et nivå som gjør at de står i forhold til fremtidige kvotepriser, slik at rensetiltak ikke er avhengig av statlig støtte. Inkludering i CO₂ kvotehandelssystemet vil gi fangstanlegg adgang til kvotehandel og kunne bidra til forbedret lønnsomhet i slike anlegg. Det vil også styrke forbindelsen mellom de ulike prisene for utslippsreducerende tiltak. Grensesnittet mellom gasskraftprodusenten, som i utgangspunkt får tildelt kvoter, og fangstanlegget, som i utgangspunkt ikke har egne utslipp av klimagasser, er imidlertid uklart. Statkraft ønsker å kunne komme tilbake til denne problemstillingen ved en senere anledning.

Bruk av utslippsenheter fra de prosjektbaserte Kyoto-mekanismene

Statkraft er positiv til at norske virksomheter kan dekke en andel av sin kvoteplikt gjennom kvoter fra de prosjektbaserte Kyoto-mekanismene (CDM/JI). Regjeringen legger opp til at andelen skal begrenses til 20 prosent av det totale kvotevolumet, og at hver enkel virksomhet kan levere opp til 13 prosent slike kvoter per år. Statkraft ser ikke grunn til at andelen for enkelte virksomheter skal være lavere enn 20 prosent.

Det legges videre opp til at den årlige 13-prosentsgrensen kan justeres i senere år. Statkraft mener at andelen bør ligge fast over hele perioden. Dersom andelen kan endres på årlig basis, svekkes forutsigbarheten i markedet. Aktørene vil agere mer kortsiktig, og markedet kan bli mindre i omfang og likviditet. Statkraft foreslår at prosentandelen fastsettes for hele perioden med muligheter for handel av alle typer kvoter og oppgjør ved slutten av perioden.

² Dom datert 7. november 2007 (T-374/04). EU-domstolen har kommet til at EU-Kommisjonens avgjørelse vedrørende den tyske NAP I ikke var korrekt ved at Kommisjonens avgjørelse ikke tillot ex-post justeringer. Denne avgjørelse gjelder særskilt for den tyske NAP I. Alle ex-post justeringer i den tyske NAP I vedrører tildelinger basert på aktørenes individuelle, egne driftsanslag. I tilfelle av nye aktører i markedet, skulle tildelingen baseres på "emission-benchmarks", men krever likevel et individuelt estimat i forbindelse med forventet driftstid/størrelser. Dermed er EU-domstolens argumenter (samt fra partene i saken) sterkt fokusert på at aktørene insentiveres til å gi høye estimat etc. Disse argumentene kan derfor ikke vektlegges for tildelinger basert på benchmark driftstid (7500 timer).

³ Meddelelse til Rådet og Europaparlamentet om vurdering av nasjonale planer for tildeling av kvoter for drivhusgassutslipp i den andre periode av EU's system for utslippshandel COM(2006)725; avgjørelse vedrørende Malta, 29. november 2006 para 16-19; avgjørelse vedrørende Italia, 15. mai 2007 para 21-24.; avgjørelse vedrørende Irland, 29. november 2006 para 17-20; avgjørelse vedrørende Ungarn, 16. april 2007 para 19-25; avgjørelse vedrørende Kypros, 18. juli 2007 para 18-22; avgjørelse vedrørende Bulgaria, 26. oktober 2007 para 18-22

Vannkraft som del av prosjektbaserte Kyoto-mekanismer

Regjeringen legger opp til at reglene fra "Linking directive" for de prosjektbaserte Kyoto-mekanismene også skal gjelde i det norske kvotehandlingssystemet. Det vises videre til at relevante internasjonale kriterier skal anvendes dersom godkjenning av vannkraftprosjekter utover 20 MW skal vurderes. Det vises i denne sammenheng spesielt til reglene fra Verdenskommisjonen for dammer. Statkraft vil knytte noen kommentarer til dette punkt:

- En størrelsesgrense på 20 MW for vannkraftprosjekter kan anses som vilkårlig. Norsk industri har betydelig erfaring fra bærekraftig utvikling av vannkraftprosjekter av ulike størrelser, inkludert anlegg langt over 20 MW. I et bærekraftperspektiv kan flere mindre anlegg være mindre gunstig enn ett større. Dette vil måtte vurderes i et helhetsperspektiv. Statkraft kan om ønskelig også bidra med ytterligere kompetanse rundt denne problemstillingen.
- Verdenskommisjonen for dammer legger målinger av utslipp fra tropiske magasiner til grunn for å estimere utslipp fra vannkraftprosjekter, og oppnår på denne måten relativt høye utslippsfaktorer. Statkraft vil i denne sammenheng peke på at det pågår et grundig arbeid i FNs klimapanel (IPCC) vedrørende dette, bl.a. med mål om å få et bedre grunnlag for å kvantifisere slike eventuelle utslipp og differensiere disse med hensyn til magasinenes beliggenhet og beskaffenhet. Internasjonale workshops i den senere tid har konkludert med at metanutslipp kan være et problem fra noen tropiske magasiner, men ikke fra alle. Det er høyst usikkert hvor høy menneskeskapt utslipp av drivhusgasser fra magasiner er. Statkrafts målinger av utslipp fra egne magasiner viser at utslipp fra disse er ubetydelige.
- I desember 2007 annonserte Finansdepartementet kjøp av kvoter fra et 150 MW vannkraftprosjekt i Kina. Videre svarte Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim på spørsmål nr. 126 om vannkraftutbygging og klimagassutslipp i Stortinget i november 2007 at utbygging og utnyttelse av vannkraftressurser er meget aktuelt i et internasjonalt perspektiv. Satsing på ren energi som omfatter både vannkraft, solenergi, vind og bioenergi er et av regjeringens prioriterte områder i utviklingssamarbeidet. Statråden viste til et bredt spekter av virkemidler og norsk vannkraftkompetanse i denne sammenheng. Statkraft er gjennom SN Power med på utvikling av flere vannkraftprosjekter i Sør-Amerika og Asia. Likeledes er andre norske vannkraftaktører engasjert i vannkraftutvikling i utviklingsland. Disse prosjektene bidrar til bærekraftig utvikling av de nasjonale kraftsystemene. Kvoter fra de prosjektbaserte Kyoto-mekanismene er viktige bidrag for lønnsomheten i flere av prosjektene. Dersom kriteriene til Verdenskommisjonen for dammer legges til grunn, vil mange bærekraftige vannkraftprosjekter kunne bli utelukket fra godkjenningsprosessen.
- Statkraft erfarer at godkjenning av kvoter fra prosjektbaserte Kyoto-mekanismene for tiden varierer fra land til land i Europa. Dette hemmer bruken av mekanismene og øker usikkerheten for aktørene. Statkraft mener at det kan være rom for en mer aktiv rolle fra norske myndigheter for å definere relevante og nyanserte kriterier for at alle typer vannkraft som kan bidra til bærekraftig utvikling.

I listen over høringsinstanser i departementets høringsbrev henger Statkraft igjen som forvaltningsorgan mv. Avslutningsvis vil vi be om at Statkraft i senere høringslister oppføres i listen over bedrifter.

Statkraft viser for øvrig til høringsuttalelsene fra EBL og Naturkraft om saken.

Med vennlig hilsen
for Statkraft AS

Oluf Ulseth
Direktør